

**Oikaisuvaatimus koskien HUS kuntayhtymän toimitusjohtajan päätöstä § 254/30.11.2020****Selostus**

Atte Meretoja on esittänyt HUS kuntayhtymän hallitukselle 14.12.2020 päivätyn oikaisuvaatimuksen koskien toimitusjohtajan 30.11.2020 tekemää päätöstä § 254. Kyseisellä päätöksellä Meretoja siirrettiin 1.12.2020 alkaen toiseen virkasuhteeseen yhden vuoden määräajaksi 1.12.2020-30.11.2021.

Oikaisuvaatimuksessaan Meretoja vaatii toimitusjohtajan päätöstä § 254/30.11.2020 kumottavaksi. Samalla Meretoja vetoaa kuntayhtymän hallituksen päätökseen § 127/26.10.2020 vaatien, että toiseen virkasuhteeseen siirtämisen sijasta hallituksen päätöksessä mainittu vakinainen Neurokeskuksen toimialajohtajan virkasuhde pysytetään.

Lisäksi Meretoja vaatii, mikäli HUSin toimitusjohtajan tekemää määräaikaista virkasiirtopäätöstä ei kumottaisi ja häntä koskeva virkasiirto pidettäisiin voimassa, että hänen varsinainen palkkansa pidetään ennallaan virkasiirron jälkeen. Meretojan mukaan hänen palkkansa 1.12.2020 lukien tulisi vastata palkkaa, jota hän on saanut hoitaessaan Hyks-sairaanhoidon alueen johtajan lisätehtävää aikavälillä 1.10.2019-30.11.2020.

**Perustelut**

Työnantaja katsoo, että Meretojan siirto Neurokeskuksen toimialajohtajan virasta johtajan virkasuhteeseen HUS Yhtymähallinnossa on tehty kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 24 § 2 ja 3 momentin säädösten mukaisesti, eikä Meretoja ole esittänyt vaatimuksilleen mitään sellaisia perusteita, jotka antaisivat aiheen kumota tai muuttaa tehtyjä päätöksiä.

Seuraavassa otetaan kantaa Meretojan vaatimuksiin ja väittämiin asiakokonaisuuksittain:

**1. Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 24 § 2 ja 3 momentin säädösten noudattaminen**

Meretojan mukaan siirtopäätös § 254/30.11.2020 on virheellinen seuraavilla perusteilla:

- ”Toimitusjohtaja ja hallitus ovat juuri tehneet hallintopäätökset palaamistani toimialajohtajan virkaani”;
- ”Virkani sijaisen sijaisuuden jatkaminen ja sijaisen työrauha eivät voi olla laillisia perusteltuja syitä poistamiseeni virastani”;
- ”Sellaisia kehitys- tai muutoshankkeita, joissa minua tarvittaisiin kuntayhtymän tehtävien hoidon turvaamiseksi ei ole pyynnöstäni huolimatta kyetty nimeämään”;
- ”Kuuleminen ei ole toteutunut lain edellyttämällä tavalla”.

Kunnallisesta viranhaltijasta annettua lakia (jatkossa ”viranhaltijalaki”) koskevassa hallituksen esityksessä (HE 196/2002) on viranhaltijan määräaikaista siirtoa käsittelevän 24 § 2 momentin osalta todettu seuraavaa:

*”... 24 §:n 2 momenttiin ehdotetaan otettavaksi säännös, jonka perusteella kunnalla olisi oikeus **perustellusta syystä siirtää viranhaltija enintään vuoden määräajaksi toiseen virkasuhteeseen säännöksessä mainittuun edellytykseen**... (...) Siirtäminen olisi mahdollista enintään vuoden määräajaksi. Mikäli tehtävien hoitaminen edellyttää siirtämisen jatkamista vuoden määräajan jälkeen, voitaisiin uudesta siirrosta päättää perustellus-*

*ta syystä. Käytännössä 2 momentin mukainen siirtäminen tulee useammin käytettäväksi kuin siirtäminen 1 momentin perustella. Kysymys on lähinnä viranhaltijan siirtämisestä hoitamaan määräajaksi sijaisuutta tai avoinna olevaa virkasuhdetta kunnan tehtävien hoidon turvaamiseksi. Viranhaltijan virantoimitusvelvollisuus omassa virkasuhteessaan päättyy siirron ajaksi. Viranhaltijan siirtäminen edellyttää, että virkasuhde, johon hänet siirretään, on hänelle sopiva.”*

Määräaikainen siirto toiseen virkasuhteeseen tulee viranhaltijalain 24 § 2 momentin lainkohdan mukaan kysymykseen ”perustellusta syystä”. Lakitekstissä tai hallituksen esityksessä ei anneta tarkempaa määrittelyä sille, mikä kulloinkin on perusteltu syy. Tämä arviointi on jätetty työnantajalle. Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että kunnallisen viranomaisen katsotaan voivan tehdä siirtopäätös silloin, kun siirtoa pidetään tarkoituksenmukaisena ja perusteltuna kunnallisen toimijan intressien näkökulmasta (vrt. Hirvonen-Mäkinen: Kunnallinen viranhaltija. Oikeudellisen aseman sääntely).

Määräaikaiseen siirtoon ei liity vaatimusta viranhaltijan suostumuksesta. Edellytyksenä siirron toimeenpanolle on, että viranhaltijaa kuullaan ennen siirtopäätöksen tekemistä, ja että viranhaltijan varsinainen palkka ei alene hänen aikaisempaan virkasuhteeseensa verrattuna. Edellytyksenä on myös, että virkasuhde, johon viranhaltija siirretään, on hänelle sopiva ja että hän täyttää sen kelpoisuusvaatimukset.

Viranhaltijan kuulemisella tarkoitetaan viranhaltijan oikeutta saada etukäteen tieto työnantajan harkitsemasta toimenpiteestä sekä hänelle varattua mahdollisuutta esittää asiassa oma kantansa. Kuulemisedellytys ei sisällä neuvotteluvetoa työnantajalle, vaan riittää, että työnantaja varaa viranhaltijalle tosiasiallisen mahdollisuuden tulla kuulluksi. Kuuleminen voi tapahtua joko kirjallisesti tai suullisesti. Laissa ei myöskään edellytetä, että viranhaltija edes käyttäisi kuulemismahdollisuutta hyväkseen.

HUSin toimitusjohtaja Tuominen teki Meretojan siirtoa koskevan päätöksen (§ 254/ 30.11.2020) keskusteltuaan edeltävinä viikkoina useaan otteeseen Meretojan kanssa tämän tilanteesta ja vaihtoehdoista. Hyks Neurokeskuksen toimialajohtaja Meretoja oli nimittäin toiminut Hyks-sairaanhoitoalueen johtajan tehtävässä 1.10.2019 lähtien ja ko. tehtävä oli päättymässä 30.11.2020 Meretojan pyydettyä vapautusta tehtävästä. HUSin hallitus oli käsitellyt asiaa kokouksessaan 26.10.2020 ja myöntänyt Meretojalle vapautuksen, joten Meretoja oli 1.12.2020 palaamassa varsinaiseen virkaansa, Hyks Neurokeskuksen toimialajohtajaksi.

Meretojan 1.10.2019 -30.11.2020 hoitama Hyks-sairaanhoitoalueen johtajan tehtävä on lisätehtävä, johon hallitus nimeää HUSissa taustaviran omaavan viranhaltijan ilmoittautumisprosessin perusteella. Lisätehtävää hoitaessaan Meretoja oli siis säilyttänyt toimialajohtajan virkansa, mutta hänen varsinaiset virkatehtävänsä oli määrätty toiselle henkilölle. Hyks sairaanhoitoalueen johtajan lisätehtävän johdosta Meretojan toimialajohtajan palkkaa oli korotettu 3108,06 eurolla. Tätä koskevassa päätöksessä (toimitusjohtajan päätös § 198/27.9.2019) todetaan, että ”korotus koskee HYKS-sairaanhoitoalueen johtajan asemaa ja sitä suoritetaan niin kauan, kuin Meretoja on kyseisessä asemassa”.

Marraskuussa 2020 HUS Yhtymähallinnossa oli selkeä tarve edistää monia suunnittelu- ja kehityshankkeita, jotka uhkasivat jäädä Covid -19 pandemiasta johtuvien poikkeusolojen aiheuttamien akuuttien hallinnollisten ja toiminnallisten kysymysten jalkoihin. Näin ollen työnantajalla oli kiinnostus ja tarve sijoittaa Meretoja sellaiseen tehtävään, jossa tämä voisi

auttaa HUS johtajaylilääkäri Markku Mäkijärveä erilaisissa kehityshankkeissa Mäkijärven laajan vastuualueen puitteissa. Toimitusjohtaja Tuominen keskusteli Meretojan kanssa ainakin 17.11.2020 ja 19.11.2020 erilaisista vaihtoehtoista, joissa Meretoja olisi jatkanut HUS Yhtymähallinnossa hänelle räätälöidyssä erikoistehtävissä, mutta nämä keskustelut valitettavasti päättyivät tuloksettomina, lähinnä Meretojan esittämien palkkavaatimusten vuoksi.

Meretojan virkasiirtoa harkittaessa työnantaja katsoi, että olisi kokonais-arvostelussa tarkoituksenmukaisempaa, että vapauduttuaan Hyks-sairaanhoidon alueen johtajan lisätehtävästä 30.11.2020 Meretoja työskentelisi vielä ainakin vuoden HUSin Yhtymähallinnossa hänelle räätälöidyssä johtajan tehtävässä sen sijaan, että jatkaisi varsinaisessa virassaan Hyks Neurokeskuksessa. Ei pidetty otollisena tai välttämättömänä Neurokeskuksen johtamisen ja toiminnan kannalta, että Neurokeskuksen toimialajohtaja vaihtuisi jälleen Meretojan sijaisen ehdittyä hoitaa toimialajohtajan tehtäviä vain noin 12 kuukautta. Lisäksi työnantajan tiedossa oli, että Hyks Neurokeskuksessa oli noussut voimakas vastustus Meretojan paluuta kohtaan. Seitsemän Hyks Neurokeskuksen johtavaa viranhaltijaa oli toimittanut 19.11.2020 toimitusjohtaja Tuomiselle ja HUSin hallitukselle vetoomuksen, jossa ilmaistiin tyytymättömyyttä Meretojan esimieskykyihin ja pyydettiin HUSin hallitusta osoittamaan Meretojalle muita paremmin hänen osaamisprofiiliinsa soveltuvia tehtäviä kuin Neurokeskuksen toimialajohtajan virkatehtävät.

Yllä kuvatuissa olosuhteissa HUS kuntayhtymän johto piti kokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukaisimpana ratkaisuna siirtää Meretoja Neurokeskuksen toimialajohtajan virasta viranhaltijalain 24 § 2 ja 3 momenttien mukaisella menettelyllä määrääjäksi HUS Yhtymähallinnossa olevaan johtajan virkasuhteeseen. Meretojalle toimitettiin 24.11.2020 kuulemiskutsu, jossa tuotiin esiin suunnitteilla oleva siirtopäätös, sen taustalla olevat olosuhteet sekä ilmoitettiin Meretojalle mahdollisuudesta ilmaista näkemyksensä asiaan. Meretoja toimitti 27.11.2020 toimitusjohtajalle kirjallisen kuulemislausuntonsa ja HUSin hallitukselle vastineensa Neurokeskuksen edustajien vetoomukseen. Toimitusjohtaja teki Meretojan virkasiirtopäätöksen 30.11.2020 ja päätös annettiin tiedoksi HUSin hallitukselle. Siirtopäätökseen viitataan hallituksen pöytäkirjassa 30.11.2020 todeten, että asiassa ei käytetä otto-oikeutta.

Edellä esitettyyn viitaten katsotaan riittävästi selvitetyn, että HUSin toimitusjohtajan päätös § 254/ 30.11.2020 on tehty kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 24 § 2 ja 3 momentin säännösten edellyttämällä tavalla. Päätös on syntynyt asianmukaisessa järjestyksessä ja oikealla toimivallalla. Siirron kohteena olevalle viranhaltijalle on annettu mahdollisuus tulla kuuluksi ennen päätöksen tekemistä. HUSin hallitus on myös seurannut asian käsittelyä ja eri tahojen kannanottoja ajankohtaisesti.

## **2. Meretojan työtehtävät HUS Yhtymähallinnossa siirron jälkeen**

Oikaisuvaatimuksessaan Meretoja vastustaa siirtopäätöstä väittäen, että hänelle ei ole pyynnöistä huolimatta nimetty niitä kehitys- tai muutoshankkeita, joissa häntä tarvittaisiin. Lisäksi Meretoja kyseenalaistaa siirtopäätöksen toteutusta, että ”jos johtajan viran hoitaminen kuitenkin katsottaisiin tarpeelliseksi, tulisi siihen kuuluvat tehtävät tulisi vähintäänkin olla määriteltynä” ja ”HUS hallitus on juuri todennut, että kyseistä johtajan virkaa ei täytetä”.

Työnantaja katsoo, että ensimmäisen kerran hankkeista ja aihealueista, joissa Meretojan vahvuuksia voitaisiin hyödyntää, keskusteltiin jo toimitusjohtaja Tuomisen ja Meretojan välisissä keskusteluissa marraskuussa 2020 ennen siirtopäätöstä. Kuulemiskutsussa todettiin seuraavasti:

*"HUS Yhtymähallinnon kannalta on tärkeää, että Meretojan HYKS-sairaanhoidon johtajan tehtävässä keräämää osaamista ja kokemusta voidaan hyödyntää laajemmin HUSin monissa vireillä olevissa kehitys- ja muutoshankkeissa." "Virkasuhde, johon Meretoja siirretään, on johtajan virka HUS Yhtymähallinnossa. Hänen esimiehensä tulee toimimaan johtajajylilääkäri Markku Mäkijärvi, joka osoittaa Meretojalle hänen kulloisetkin virkatehtävänsä. Siirrolla ei ole vaikutusta Meretojan palkkaan (palkka vastaa hänen varsinaista palkkaansa Neurokeskuksen toimialajohtajana)."*

Tarve lisäresurssille HUS Yhtymähallinnossa oli ja on akuutisti olemassa. Kehitys- ja muutoshankkeet, joihin Meretojan on kaavailtu osallistuvan liittyvät muun muassa uuden potilastietojärjestelmä Apotin vaiheittaiseen käyttöönottoon ja vakiinnuttamiseen, muidenkin HUSin tietojärjestelmien analyysi- ja tiedonkäsittelytyökalujen tasapainoiseen ja optimaaliseen hyödyntämiseen, keskeisten terveyteen liittyvien, hoitoa kuvaavien tietojen standardointiin ja yhteismitallistamiseen kansainvälisen OMOP (Observational Medical Outcomes Partnership) -mallin mukaisiksi, vaikuttavuuteen ja kokonaistaloudellisuuteen pohjautuvan johtamistiedon kehittämiseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen liittyvän toiminta- ja taloustiedon keräämiseen ja jatkoanalysointiin. Lisäksi johtajajylilääkäri Mäkijärvi tarvitsee apua potilasturvallisuuden ja laadunhallinnan kehittämiseen liittyvissä tiedonhaku- ja analyysitehtävissä projektituotoisesti, esimerkkinä tällaisista koronan laaturekisterin liittyvä tiedonkeruu ja -analyysi. HUSin meneillään olevan tuottavuusohjelman puitteissa johtajajylilääkäriin vastuulle osoitetut hankkeet edellyttävät datan keruuta ja analyysiä. Kaikki nämä hankkeet edellyttävät HUSin toiminnan tuntemusta ja hyvää kliinistieteellistä sekä projektiosaamista, jota Meretojalla on koulutuksensa ja aikaisemman työhistoriansa ansiosta. Covid-19-pandemiaan liittyvät, ajankohtaiset ja vaikeasti ennakoitavat hallinnolliset ja toiminnalliset kysymykset ovat merkittävästi lisänneet HUS yhtymähallinnon viranhaltijoiden työkuormaa ja synnyttäneet määräaikaisen lisäresurssitarpeen erityisesti johtajajylilääkäri Mäkijärven tehtäväkentässä. Meretoja siirrettiin Yhtymähallintoon avustamaan nimenomaan Mäkijärveä tämän osoittamissa ajankohtaisissa kehityshankkeissa. Määräaikaisessa virkasuhteessaan Meretojalla ei ole esimiesvastuita ja hän raportoi Mäkijärvelle.

Meretojan oikaisuvaatimus on päivätty 14.12.2020, eli vain kaksi viikkoa sen jälkeen, kun Meretoja aloitti HUS Yhtymähallinnossa. Joulukuun kahden ensimmäisen viikon ja seuranneiden jouluvuodenvaihdovapaiden aikana kaikki Meretojalle kaavailut hankkeet eivät vielä ehtineet käynnistyä tai tulleet siirretyksi hänelle, mutta tehtäväjärjestelyt ovat käynnissä. Johtajajylilääkäri Mäkijärvi tapasi Meretojan heti 1.12.2020 iltapäivällä ja sopi tämän kanssa käytännön järjestelyistä kuten työhuoneen muutosta, sihteeripalveluiden käytöstä ja vastaavasta. Joulukuun 2020 kuluessa Meretoja käytti esimiehensä hyväksynnällä osan työajastaan HUSin kustantaman MBA-tutkintonsa lopputyön tekemiseen. Tammikuun 2021 aikana Mäkijärvi tulee ohjaamaan Meretojalle erityisesti tehtäviä, jotka liittyvät HUSin eri tietojärjestelmien tuottaman tiedon analysointiin ja johtopäätöksien tekemiseen erilaisia kliinisiä suoritteita ja toimintaa koskevasta tilastomateriaalista ja muusta datasta. Apotti-hankkeeseen ja Covid-19-pandemiaan liittyvän data-aineiston analysointitehtäviä Meretojalle delegoitiin jo joulukuun aikana.

Meretoja kommentoi oikaisuvaatimuksessa, että HUSin hallitus on muutama kuukausi ennen hänen virkasiirtoaan johtajan virkasuhteeseen HUS Yhtymähallinnossa todennut saman johtajan viran (vakanssin) osalta, että sitä ei olla täyttämässä. Meretojan viittaama HUS hallituksen lausuma liittyy HUSin ylimmässä talousjohdossa tapahtuneita muutoksia koskevan oikaisuvaatimuksen käsittelyyn. Kyseinen johtajan virka (vakanssi) vapautui, kun sen vakituinen viranhaltija siirtyi loppukesällä 2020 koko HUSin

talousjohtajan virkaan kolmeksi vuoden määräajaksi. Viran nimike on sittemmin muutettu "talousjohtajasta" "johtajaksi", eikä virka liity enää HUS taloushallintoon. Samassa tilanteessa todettiin myös, että "työnantaja ei ole velvollinen täyttämään jotakin virkaa vain sen täyttämisen vuoksi, vaan jokainen virantäyttö ratkaistaan ottaen huomioon viran avoimeksitulohetkellä vallitsevat työnantajan olosuhteet sekä ko. viran täyttämisen kannalta merkittävät odotettavissa olevat muutokset työnantajan toiminnassa".

Meretojan virkasiirron ajankohtana marras-joulukuun vaihteessa 2020 ko. johtajan virka oli vailla viranhaltijaa ja käytettävissä. Meretoja täyttää ko. johtajan viran yleiset kelpoisuusvaatimukset ("soveltuva ylempi korkea-koulututkinto ja kokemus johtamistehtävissä") ja on sopiva ko. virkasuhteeseen.

### **3. Meretojan varsinainen palkka**

Kuten edellä on todettu, viranhaltijan määräajaiseen siirtoon ei liity vaatimusta viranhaltijan suostumuksesta, mutta siirron edellytyksenä on, että siirrettävän viranhaltijan varsinainen palkka ei alene. KVTES II luvun 5 §:ssä on määritelmä siitä, mitkä palkanosat muodostavat viranhaltijan varsinaisen palkan. Tehtävälisä tai tulospalkkio ei kuulu viranhaltijan varsinaiseen palkkaan.

Meretojan vaatimus siitä, että siirron jälkeen hänen palkkansa tulisi vastata 30.11.2020 päättyneestä Hyks-sairaanhoitoalueen johtajan tehtävästä maksettua palkkaa ei ole lainmukainen eikä hyväksyttävä. Kuten edellä on todettu, Hyks-sairaanhoitoalueen johtajan tehtävä oli lisätehtävä, jota hoitamaan Meretoja oli nimetty 1.10.2019 alkaen, samalla kun hän säilytti Neurokeskuksen toimialajohtajan virkansa. Lisätehtävän johdosta Meretojalle oli toimitusjohtajan päätöksellä § 198/27.9.2019 myönnetty tehtävälisää vastaava tehtävään sidottu palkankorotus ja hänen tuolloiseen palkkaansa sisältyi myös tulospalkkioelementtejä. Tällaiset palkanosat eivät kuulu viranhaltijan varsinaiseen palkkaan, eivätkä seuraa mukana viranhaltijan siirtyessä toiseen virkasuhteeseen. Siirtopäätöksessä § 254/30.11.2020 vahvistettiin, että Meretojan varsinainen palkka siirron jälkeen johtajan virkasuhteessa HUS Yhtymähallinnossa vastaa hänen varsinaista palkkaansa Neurokeskuksen toimialajohtajana.

### **Yhteenveto**

Edellä esitettyyn viitaten kiistetään Atte Meretojan oikaisuvaatimuksessa esitetyt väitteet ja vaatimukset ja todetaan, että Meretojan siirto Hyks Neurokeskuksen toimialajohtajan virasta 12 kuukauden määräajaksi ajalle 1.12.2020 – 30.11.2021 johtajan virkasuhteeseen HUS Yhtymähallinnossa on tehty viranhaltijain 24 §:n 2 ja 3 momentin määräysten mukaisesti.

### **Sovelletut oikeusohjeet**

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 24 § 2 ja 3 momentti;  
Hallintolain (434/2003) 6, 9, 31, 43–47 §;  
Kuntalain (410/2015) 134–144 §;  
HUS tehtävänimikkeet ja kelpoisuusehdot 1.2.2020  
HUS asiakirjahallinnon ja päätöksenteon ohje (Arkistotoimen päällikön ohje, Yhtymähallinto 2020);  
HUS-kuntayhtymän hallintosääntö (1.1.2020);  
HYKS toimintaohje (1.1.2021) sekä  
Suomen perustuslain (731/1999) 2, 6 ja 125 §.

### **Päätösesitys**

Hallitus päättää hylätä Atte Meretojan oikaisuvaatimuksen. HUSin toimitusjohtaja Juha Tuomisen päätös § 254/30.11.2020 pysyy näin ollen voimas-

sa.

### **Asian käsittely**

Merkittiin, että esittelijä, toimitusjohtaja Juha Tuominen, johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi ja diagnostiikkajohtaja Lasse Lehtonen poistuivat asiasta käydyn keskustelun aikana klo 9.55.

Merkittiin, että hallintojohtaja Lauri Tanner toimi esittelijänä seuraavien asioiden 7-9 §§ osalta.

### **Päätös**

Päätösesitys hyväksyttiin.

### **Lisätiedot**

Toimitusjohtaja Juha Tuominen (yhteydenotot toimitusjohtajan assistentti Kaarina Heikinheimo, s-posti kaarina.heikinheimo(at)hus.fi  
Johtajaylilääkäri Markku Mäkijärvi, s-posti markku.makijarvi(at)hus.fi  
Hallintojohtaja Lauri Tanner, s-posti lauri.tanner(at)hus.fi  
Palvelussuhdelakimies Maija Ainamo, s-posti maija.ainamo(at)hus.fi

